

HINNERJOEN OSAYLEISKAAVA, PALAUTERAPORTTI

Kaavaehdotus, nähtävillä 28.6.- 29.7.2022 (s. 1-8)

Kaavaluonnos, nähtävillä 29.6.- 30.8.2020 (s. 9-16)

A. Ehdotusvaiheessa jätetyt viranomaisten kommentit

A1. Varsinais-Suomen ELY-keskus

Kaavan yleismääräyksellä annettu suunnittelutarvealu-
etta koskeva määräys voi maankäyttö- ja rakennuslain 16
§ 3 momentin mukaan olla voimassa enintään 10 vuotta.
Asiasta olisi selkeyden vuoksi hyvä olla maininta kaava-
asiakirjoissa.

Ehdotusta varten on laadittu maisemaselvitys. Selvityk-
seen on laadittu kartta kyläkuvassa hahmottuvista alueel-
lisista kokonaisuuksista, mutta kartalla ei ole osoitettu
selvityksen keskeisiä johtopäätöksiä, maiseman tärkeim-
piä maamerkkejä, keskeisimpiä näkymäsuuntia eikä
myöskään maisemavaurioita. ELY-keskus esittää, että kaa-
vaselostukseen laaditaan kartta, jossa maisemaselvityk-
sen johtopäätökset ja suositukset maiseman ja kulttuu-
riympäristön näkökulmasta ovat havainnollisesti esitetty.
Havainnollinen kartta auttaisi osallisia näkemään, mitä
suunnittelutarve- tai rakennuslupaa hakiessa on otettava
huomioon.

Maisemaselvityksen johtopäätösten mukaan alueen mai-
sema on herkkä muutoksille. Maatalousalueet tulee pyr-
kiä jättämään edelleen maatalouden käyttöön ja pelto-
alueet avoimiksi. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan eri-
tyisesti asemakaavoitettaviksi tarkoitettujen nykyisin avoi-
mille peltoalueille sijoittuvat AO ja AP/P alueet eivät kai-
kilta osin tue selvityksen johtopäätöksiä.

Vastine:

*Pyydetty maininta lisätään yleismääräyksen
yhteyteen.*

*Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä
esitettyä karttaa (täydennetyt selvityksen
kuva 32) täydennetään maisemaosuuden joh-
topäätöksiin eli lisäämällä kuvaan aiempien
tietojen lisäksi myös täydennysrakentamiselle
soveltuvaksi tunnistetut kylärakenteen sisään
ja reunoille sijoittuvat kohdealueet. Näin täy-
dennetty kartta lisätään myös kaavaselostuk-
seen. Selvityksen ja selostuksen tekstiosuu-
teen lisätään vastaava täsmennys.*

*Kirkon viereisen peltoalueen pientaloalueet
on osoitettu kohtiin, jotka eivät ole nykytilas-
saan avoimia. Läntisemmällä osoitetuista uu-
sista AO-alueista sijaitsee yksi kulttuuriympä-
ristöinventoinnissakin mainittu pientalo, ja
katualueen reunat sen molemmin puolin ovat
puuston rajaamia sekä kadun vastapuolel ra-
kennettuja – näillä kohdin ei siis avaudu
avointa näkymää kumpaankaan suuntaan,
kirkolta ympäröiviä alueita kohti katsoen tai
katualueilta kirkolle katsoen. Itäisempi kirkon
viereisistä uusista AO-täydennysalueista täy-
dentää suoraan olemassa olevaa korttelia.
Kaavoittaja on siksi ehdotuksessaan katso-
nut, että nämä paikat ovat soveltuvat ja jopa
suotuisat ympäristön mittakaavaan sovite-
tulle täydennysrakentamiselle.*

*Myös AP/P-alueiden on tutkittu olevan koh-
tia, joissa maisema kestää täydentämistä ja
täydennysrakentaminen sijoittuu välittömästi
ja luontevasti olevan yhdyskuntarakenteen
yhteyteen. Mahdollisen täydentävän rakenta-
misen myötä rakennetun alueen raja siirtyy
hieman, mutta peltoalueiden ja maiseman
luonne säilyy entisellään. Kirkonkylän*

ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että maisemamallisesti arvokkaan peltoalueen merkinnälle (MA) ei ole annettu kaavamääräystä ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää aluetta (luo-) koskevan kaavamääräyksen mukaan aluetta vain suositellaan säilytettäväksi luonnontilaisena ja avoimena. ELY-keskus esittää, että maisemallisesti tärkeiden peltojen ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden perinnebiotooppien avoimena säilyttämisestä annetaan sitovat kaavamääräykset, jolloin maiseman avoimena säilyminen on otettava huomioon alueen lupamenettelyissä.

Satakunnan maakuntakaavassa Häjynmäki on osoitettu geologisesti arvokkaaksi kallioalueeksi kohdemerkinnällä. Yleiskaavan ehdotuksessa kaava-alue rajautuu Häjynmäen kohdalla siten, että Häjynmäen koko jyrkännealue ei ole mukana kaavassa. Ehdotuksessa vain pieni osa Häjynmäestä on osoitettu arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi. Ratkaisua ei perustella kaavan selostuksessa.

Lausunnon on laatinut alueidenkäytönoyksikkö. Ympäristönsuojeluyksiköllä, luonnonsuojeluyksiköllä tai Liikennevastuualueella ei ole lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

keskeisimmät peltoalueet on osoitettu MA-merkinnällä ja niiden näkymät säilyvät ennestään avoimilta osiltaan edelleen avoimina.

Kyseiset kohdat (AO, AP/P) kuuluvat myös alueeseen, joka yleiskaavan määräyksellä edellytetään asemakaavoitettavaksi. Rakennuslupaa mahdollisille uusille taloille ei siis näissä kohteissa myönnetä suoraan yleiskaavan perusteella, vaan rakentamisen mahdollisuudet ja toteutuksen ohjauksen laadulliset yksityiskohdat tutkitaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä.

Kaavaa ei katsota tarpeelliseksi lausunnon perusteella muuttaa

Merkintöjen MA ja luo määräykset tarkistetaan esityksen mukaisesti. (Koska käyttötarkoituserkintään liittyy nyt tarkentavia määräystekstejä, lisätään merkintään samalla indeksinumero.)

Kyseinen merkintä määräyksineen on lisätty kaavakartalle Satakuntaliiton kaavaluonnoksen palautteessaan esittämän mukaisesti.

Merkintään tiedoksi.

A2. Satakunnan museo

Rakennettu ympäristö ja maisema

Hinnerjoen osayleiskaava-alue on erityisen merkittävä kulttuuriympäristöä ajatellen. Satakunnan Museo olisi toivonut, että alueella toteutettu rakennusinventointi olisi ollut myös tulevaisuuden käyttöä ajatellen kohdetasolla kattavampi, jotta yksittäisiin kohteisiin olisi helpompi ottaa kantaa varsinkin asemakaavoitettavaksi esitetyn alueen ulkopuolella. Nykyiselläänkin selvitys tuo esiin alueen melko poikkeuksellisia arvoja ja alleviivaa suunnittelemaan liittyviä haasteita.

Vastine:

Toivotun tarkkuustason ja laajuuden selvitystyö olisi erittäin kannatettava. Selvityksen laatimiseen vielä nyt tehtyä tarkempaan ja yksityiskohtaisempaan tasoon (käytännössä asemakaavatason selvitykseen nyt yleiskaavan laatimisen yhteydessä ja huomattavan laajalla alueella) ei kuitenkaan tämän yleiskaavatyön yhteydessä ole ollut rahoitusta eikä sitä ole nähty yleiskaavan kaavatason yleispiirteisyyden huomioon ottaen tarkoitukseenmukaisena.

Museo pitää hyvänä, että suojellut kohteet on nyt esitetty kaavakartalla ja merkinnät on lisäksi myös numeroitu. Kohdenumeron lisäksi kartalla on esitetty inventointiraportissa sekä kaavaselostuksessa käytetty kohteen arvoluokkaa kuvaava A- tai B-merkintä, joihin liittyy yhteinen kaavamääräys, joka vastaa pääpiirteissään Euran keskustan osayleiskaavassa käytettyä suojelumääräystä. Tarkempi luettelo kohteista ilmenee kaavaselostuksesta.

Kaavassa /s-merkinnällä osoitettuihin alueisiin liittyy ainoastaan määräys "alue, jolla ympäristö säilytetään". Varsinainen määräys on esitetty kaavan yleismääräyksissä sekä kaavaselostuksessa. Käytettävyyden kannalta olisi parempi, että määräys näkyisi myös merkinnän yhteydessä.

Kaavakartassa on esitetty aluerajauksin RKY-alue sekä maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Maakunnallisesti merkittävien alueiden rajauksissa on kuitenkin puutteita. Kaavakartasta ei nyt käy selkeästi ilmi esimerkiksi Palomäen alueen maakunnallinen merkittävyys tai alueen raja. (Palomäen-Harjunummen kulttuurimaisema, Satakunnan rakennusperintö 2005).

Suunnittelualueelle liittyvien maakunnallisten arvoalueiden (Palomäen-Harjunummen kulttuurimaisema, Hinnerjoen kirkonkylä, Hinnerjoen kirkko ja ympäristö, 1993 RKY-alue) kuvauksia tai tarkempia rajauksia ei ole esitetty kaavaselostuksessa tai kaava-aineiston kulttuuriympäristöselvityksessä. Myös RKY-alueen kuvausteksti puuttuu, vaikka aluerajaus on esitetty. Arvoalueiden kuvaustekstit ja rajaukset tulee lisätä kaavaselostukseen ja/tai kaava-aineiston kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitykseen. Maakunnallisesti merkittävien alueiden kuvaustekstit ja rajaukset ovat katsottavissa esimerkiksi Satakunnan rakennusperintötietokannasta: www.y-pakki.fi ja RKY-alueen osalta: www.rky.fi.

Suunnittelualueella toteutetun Hinnerjoen kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen tuloksia ei ole kaikilta osin huomioitu kaavaehdotuksessa, josta myös ELY-keskus on omassa lausunnossaan huomauttanut. Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen raportissa on todettu useaan otteeseen suunnittelualueen maisemalliset vahvuudet sekä ominaispiirteet. Selvityksen sivuilla 18 ja 33 osoitettuja yhtenäisiä aluekokonaisuuksia sekä keskeisiä maisema-alueita ei ole esitetty kaavakartassa tai käsitelty kaavaselostuksessa. Kaavaehdotuksessa on osoitettu erillispientalojen alueita (AO) ja pientalovaltaisia alueita / palvelujen ja hallinnon alueita (AP/P) avoimille peltoalueille sekä RKY-alueella että /s- ja MA-merkintöihin rajautuvilla alueilla. Kaavaselostukseen tulee erikseen liittää kartta, jossa kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen tulokset sekä maisemaan että kulttuuriympäristöön liittyvät suositukset on havainnollisesti esitetty.

Merkitään tiedoksi.

Merkintä /s koskee myös vain osaa alueista, kun taas yleismääräys velvoittaa tarkastelemaan tarkemmin ympäristön kulttuuriympäristöarvoja koko kaava-alueella suuren osa alueesta ollessa RKY-alueita. Merkintätapaa ei katsota tässä yhteydessä tarpeelliseksi muuttaa.

Kaavakartalla on esitetty Satakunnan maakuntakaavan mukainen aluerajaus. Satakunnan rakennusperintö 2005 -selvityksen aluerajaukset jäivät tämän laajemman aluerajauksen sisälle, eikä niitä ole katsottu tarpeelliseksi erikseen esittää kaavakartalla.

Arvoalueiden kuvaustekstit ja rajaukset lisätään selostukseen ja selvitykseen.

Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä esitettyä karttaa (täydennetyt selvityksen kuva 32) täydennetään maisemaosuuden johdosta eli lisäämällä kuvaan aiempien tietojen lisäksi myös täydennysrakentamiselle soveltuvaksi tunnistetut kylärakenteen sisään ja reunoille sijoittuvat kohdealueet. Näin täydennetty kartta lisätään myös kaavaselostukseen. Selvityksen ja selostuksen tekstiosuuteen lisätään vastaava täsmennys

Kaavaselostuksessa on esitetty sivuilla 34–35 havainnekuvin uusien rakennuspaikkojen sijoittumista suunnittelualueelle. **Satakunnan Museo kehottaa tutkimaan edelleen etenkin RKY-alueen sekä siihen sisältyvien arvokkaiden näkymien muutoskestävyyttä.** Satakunnan Museo näkee, että avoimien peltoaukeiden sekä herkkien maisemallisten reunavyöhykkeiden sekä kaukonäkymien säilymiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. **RKY-alueen sisälle sijoittuvat peltoaukeat tulisi merkitä MA-merkinnällä ja jättää avoimiksi.** Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen sivulla 16 mainitaan, että ”Kylän keskellä jääneet peltoaukeat ovat tärkeitä mm. näkymien ja kylän hahmottamisen kannalta.” Kaavaehdotuksessa osittain viljelyalueille sekä niiden laidoille osoitetut uudet asuinalueet sekä rakennuspaikat ovat erittäin ongelmallisia alueen ominaispiirteiden sekä maisemallisten näkymien säilymisen kannalta.

Kaavaselostuksessa kaavan vaikutuksia kulttuuriympäristöön, maisemaan ja muinaisjäänneksiin käsittelevässä kappaleessa 7.2. mainitaan *maisemallisesti erityisen merkittäviä ovat kirkon ympäristön avoimet peltoalueet, jotka niin ikään osoitettu MA-merkinnöin.* Kyseinen peltoalue on osoitettu kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä s. 33 merkittäväksi maisemapelloksi. Tästä huolimatta näiden peltoalueiden reuna-alueille teiden varsille on osoitettu kaavassa kaksi uutta erillispientalojen aluetta! Nämä Hinnerjoenraitin ja Kirkkosillantien varsille osoitetut AO-alueet peittäisivät toteutuessaan arvokkaan näkymän kirkon suuntaan ja muuttaisivat olennaisesti kyläkuvaa. Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä sivulla 16 mainitaan kylän keskelle jäävien peltoalueiden olevan erityisen arkoja täydennysrakentamisen suhteen. Arvokkaan kirkon ja sen ympäristön näkymien säilymisen kannalta nykyinen avoin alue tulisi säilyttää ja osoittaa kaavassa kokonaisuudessaan MA-merkinnällä.

Yläneentietä etelään avautuvan ja Tarvaistentien ja joen väliin sijoittuvan avoimen peltoaukean eteläosa on osoitettu AP/P-alueeksi, vaikka kyseinen peltoaukea sijoittuu siltä kohdin RKY-alueelle ja rajautuu etelässä ja idässä AO/s-merkinnällä alueisiin, jossa sijaitsee useita suojelumerkinnällä osoitettuja kiinteistöjä ja joiden on lisäksi todettu kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä muodostavan yhtenäisiä kokonaisuuksia. Nämä rakennusryhmät erottuvat osittain myös kaukomaisemassa. Toteutuessaan uusi pientaloalue muuttaisi kyläkuvaa olennaisesti ja katkaisisi arvokkaan historiallisen ja maisemallisen näkymän. RKY-alueelle sijoittuva AP/P-merkintä tulisi poistaa ja korvata MA-merkinnällä.

Asemakaavoitettavaksi tarkoitettulla alueella sijaitsevan peltoaukeaa halkovan Koskistentien itäpuoli on kaavassa osoitettu MA-merkinnällä maisemallisesti tärkeäksi peltoalueeksi. Samaan näkymään sekä historialliseen viljelyalueeseen kuuluva tien länsipuolen peltoaukea on sen sijaan

Arvokkaiden näkymien muutoskestävyyttä on arvioitu silmämääräisesti kaavan ja kulttuuriympäristöselvityksen laatineiden asiantuntijoiden maastokäynneillä. Kirkon viereisen peltoalueen pientaloalueet on kaavassa osoitettu kohtiin, jotka eivät ole nykytilassaan avoimia. Läntisemmällä osoitetuista uusista AO-alueista sijaitsee yksi kulttuuriympäristöinventoinnissakin mainittu pientalo, ja katualueen reunat sen molemmin puolin ovat puuston rajaamia sekä kadun vastapuolelta rakennettuja – näillä kohdin ei siis avaudu avointa näkymää kumpaankaan suuntaan, kirkolta ympäröiviä alueita kohti katsoen tai katualueilta kirkolle katsoen. Itäisempi kirkon viereisistä uusista AO-täydennysalueista täydentää suoraan olemassa olevaa korttelia. Kaavoittaja on siksi ehdotuksessaan katsonut, että nämä paikat ovat soveltuvat ja jopa suotuisat ympäristön mittakaavaan sovitulle täydennysrakentamiselle.

Myös AP/P-alueiden on tutkittu olevan kohtia, joissa maisema kestää täydentämistä ja täydennysrakentaminen sijoittuu välittömästi ja luontevasti olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Mahdollisen täydentävän rakentamisen myötä rakennetun alueen raja siirtyy hieman, mutta peltoalueiden ja maiseman luonne säilyy entisellään. Kirkonkylän keskeisimmät peltoalueet on osoitettu MA-merkinnällä ja niiden näkymät säilyvät ennestään avoimilta osiltaan edelleen avoimina.

Kyseiset kohdat (AO, AP/P) kuuluvat myös alueeseen, joka yleiskaavan määräyksellä edellytetään asemakaavoitettavaksi. Rakennuslupaa mahdollisille uusille taloille ei siis näissä kohteissa myönnetä suoraan yleiskaavan perusteella, vaan rakentamisen mahdollisuudet ja toteutuksen ohjauksen laadulliset yksityiskohdat tutkitaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä.

Kaavaa ei katsota tarpeelliseksi lausunnon perusteella muuttaa

osoitettu merkinnällä AP/P, joka siis toteutuessaan hävittää ison osan maisemallisesti merkittävästä tien molempin puolin avautuvasta viljelyalueesta. Myös tien länsipuoli tulisi osoittaa MA-merkinnällä, koska uudehko tielinjaus ei katkaise maisemallista kokonaisuutta.

Kaavakartalla pisteellä osoitettujen uusien rakennuspaikkojen ohjeellista sijaintia tulisi vielä paikoin tarkistaa, varsinkin sellaisissa kohdissa, joissa rakennuspaikat joko sijoittuvat tai rajautuvat alueeseen, joka on kaavassa merkitty /s- tai MA-merkinnällä. Esimerkiksi suunnittelualueen pohjoisosassa Palomäen-Harjunummen maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön kuuluvalla Palomäenraitin ja Hinnerjoen rantatien väliin jäävällä alueella uusia rakennuspaikkoja on osoitettu AO/s-merkinnällä osoitetulle alueelle maisemallisesti näkyvälle paikalle peltoaukealle aivan Riikin kantatilan viereen (kohdenumero 4, A). Kyseinen kohta on osoitettu kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä (s.18) maastonmuotoja seuraavaksi eheäksi kylärakenteen reunavyöhykkeeksi.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Muinaisjäänösmerkintää koskevassa määräyksessä on kaavakartassa kirjoitusvirhe. Määräyksen alun tulisi olla muodossa: "Muinaismuistolaila 295/1963 rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös." Museo toistaa luonnosvaiheessa antamansa ehdotuksen muinaisjäänösmerkintää koskevan määräyksen muokkaamisesta seuraavasti: "Muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Satakunnan Museo) lausunto."

/s-merkinnällä on haluttu osoittaa, että alueen nykyisellä rakennuskannalla on historiallisia ja maisemallisia arvoja. Merkintä edellyttää ympäristön säilyttämistä, mutta ei tarkoita, etteikö ympäristön sovitettu lisärakentaminen olisi alueella mahdollinen. Päinvastoin kaava-alueen elävänä pitäminen edellyttää jatkossakin alueen asuin- ja elinmahdollisuuksien tukemista mm. uudisrakentamisen mahdollistamalla. Uudisrakentaminen tulee kuitenkin suunnitella ja toteuttaa sellaisena, että se ottaa huomioon todetut arvot sopeutuen niihin ja edelleen niitä vahvistaen.

Riikin kantatilan viereen osoitettujen kahden uuden rakennuspaikan osalta huomio maastonmuotoja seuraavasta reunavyöhykkeestä on oikean suuntainen, vaikka alun perin kaavassa onkin arvioitu maiseman kestävän täydentämistä. Kaavaa tarkastetaan nyt vielä lausunnon perusteella poistamalla kyseiset paikat.

Määräys tarkistetaan lausunnossa esitetyn mukaisesti, paitsi että sanojen "alueellisen vastuumuseon (Satakunnan Museo) lausunto" sijaan käytetään johdonmukaisuuden vuoksi muuallakin kaavamääräyksissä käytettyä ilmausta "museoviranomaisen lausunto". Käytännössä tekstillä tarkoitettu museoviranomainen on tässä tapauksessa Satakunnan Museo.

A3. Satakuntaliitto

Hinnerjoen osayleiskaavan ehdotus on pääpiirteissään Satakunnan maakuntakaavan sekä Satakunnan vaihemaa-kuntakaavan 2 tavoitteiden mukainen.

Hinnerjoen osayleiskaavan luonnosvaiheen lausunnossa Satakuntaliitto kiinnitti huomiota mm. kulttuuriympäristöä ja luonnonarvoja sekä viherverkkoa koskevien selvitysten puutteellisuuksiin, uusien rakennuspaikkojen sijoitteluun sekä kaavakartalla esiintyneisiin puutteisiin. Hinnerjoen osayleiskaava on ehdotusvaiheessa edennyt kulttuuriympäristön selvitysten ja kaavaratkaisun osalta

Vastine:
Merkitään palaute tiedoksi.

parempaan suuntaan. Aineistoon on lisätty Hinnerjoen osayleiskaava-alueen kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys, johon on koottu ja päivitetty tiedot kaava-alueella sijaitsevista rakennuksista sekä analysoitu maiseman merkitystä osana kyläympäristöä. Selvitystyössä täydennetään tietoja alueen, rakennusten ja maiseman erityispiirteistä sekä tuodaan esiin naiden merkitystä kaavoituksen ja elinympäristön kehittämisen näkökulmasta.

Satakuntaliitto totesi osayleiskaavan luonnosvaiheen lausunnossaan, että lähes koko osayleiskaavan suunnittelualue on vähintään maakunnallisesti merkittävää, joten selvityksen merkitys on keskeinen. Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä olisi kuitenkin ollut hyvä tunnistaa ja osoittaa kartalla myös maiseman ja kyläkuvan kannalta merkittäviä näkymälinjoja, avoimena, rakentamisesta vapaana säilytettäviä peltoalueita ja maisemakuvallisia kohokohtia. Lisäksi kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä olisi ollut hyvä tunnistaa ja osoittaa kartalla myös alueita, jotka sietävät muutoksia kuten täydennysrakentamista ja toisaalta myös erityisen herkkiä alueita. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan ei osayleiskaavan ratkaisussa ei ole kaikilta osin huomioitu selvityksessä esitettyjä näkökulmia kuten maiseman merkittäviä linjoja.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettujen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen suunnittelumääräyksen mukaisesti alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Jatkosuunnittelun yhteydessä Satakuntaliitto esittää poistettavaksi Hinnerjoen kirkon länsipuoleiselle peltoalueelle osoitetun uuden erillispientalojen alueen (AO), Tarvaistentien länsipuolelle sijoittuvan uuden pientalovaltaisen asuntoalueen/palvelujen ja hallinnon alueen (AP/P) sekä Tarvaistentien alkupäähän itäpuolelle osayleiskaavan erillispientalojen alueelle (AO) sijoittuvat uudet rakennuspaikat, jotta Hinnerjoen kyläalueen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä ei heikennettäisi tai vaarannettaisi.

Merkitään myös selvitystä koskeva palaute tiedoksi.

Arvokkaiden näkymien muutoskestävyyttä on arvioitu silmämääräisesti kaavan ja kulttuuriympäristöselvityksen laatineiden asiantuntijoiden maastokäynneillä. Kirkon viereisen peltoalueen pientaloalueet on kaavassa osoitettu kohtiin, jotka eivät ole nykytilassaan avoimia. Läntisemmällä osoitetuista uusista AO-alueista sijaitsee yksi kulttuuriympäristöinventoinnissakin mainittu pientalo, ja katualueen reunat sen molemmin puolin ovat puuston rajaamia sekä kadun vastapuolelta rakennettuja – näillä kohdin ei siis avaudu avointa näkymää kumpaankaan suuntaan, kirkolta ympäröiviä alueita kohti katsoen tai katualueilta kirkolle katsoen. Itäisempi kirkon viereisistä uusista AO-täydennysalueista täydentää suoraan olemassa olevaa korttelia. Kaavoittaja on siksi ehdotuksessaan katsonut, että nämä paikat ovat soveltuvat ja jopa suotuisat ympäristön mittakaavaan sovittelulle täydennysrakentamiselle.

Myös AP/P-alueiden on tutkittu olevan kohtia, joissa maisema kestää täydentämistä ja täydennysrakentaminen sijoittuu välittömästi ja luontevasti olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Mahdollisen täydentävän rakentamisen myötä rakennettun alueen raja siirtyy hieman, mutta peltoalueiden, maiseman ja yleensäkin kulttuuriympäristökokonaisuuden luonne säilyy entisellään.

Satakuntaliitto totesi Hinnerjoen osayleiskaavan luonnoksesta antamassaan lausunnossaan, että alueelta laadittu luontoselvitys oli varsin yleispiirteinen ja esitti selvitystä täydennettäväksi linnusto-, lepakko-, viitasammakko- ja liito-oravaselvityksillä. Lisäksi Satakuntaliitto esitti viher- ja virkistysverkkotarkastelun laatimista Satakunnan vaihe- maakuntakaavan 2 taajamatoimintojen suunnittelumääräyksen mukaisesti. Hinnerjoen osayleiskaavan ehdotusvaiheessa luontoselvitystä on täydennetty edellä esitettyjen teemojen osalta. Satakuntaliitto pitää täydennystä niukkana. Selvityksestä ei käy yksiselitteisesti ilmi, miltä osin ja milloin selvitystä on täydennetty. Lisäksi luontoselvityksestä puuttuu kokonaan viherverkkotarkastelu. Selvitystä ja kaavaa tulisi täydentää viherverkon osalta. Satakuntaliitto on nostanut 28.3.2022 pidetyssä viranomaisneuvottelussa esille Satakuntaliitossa valmistuneen maakunnallisen viherrakenneselvityksen, jonka tulokset tulisi vähintäänkin ottaa huomioon ja tarkentaa edelleen yleiskaavatasolle Hinnerjoen osayleiskaavassa. Hinnerjoki on merkittävä osa laajempaa viherverkostoa. Kaavaselostuksessa on virheellisesti todettu sivulla 15, että ”Maakunnallisessa viherverkkoselvityksessä erikseen merkittävänä mainitut viherkäytävät tai muut erikseen huomionarvoisina mainitut viherverkoston osat eivät kuitenkaan sijoitu kaava-alueelle.” Kaava-alue sijoittuu merkittävilta osin Satakunnan viherverkkoselvityksen ydinalueelle 18. Osayleiskaavassa osoitetaan laajoja yhtenäisiä alueita rakentamiselle, joten ekologisten yhteyksien turvaamiseksi tulee viherverkkoselvityksen yhteydessä sijoittaa kaavakartalle luontevat viherverkkoyhteydet.

Kyseiset kohdat (AO, AP/P) kuuluvat myös alueeseen, joka yleiskaavan määräyksellä edellytetään asemakaavoitettavaksi. Raken- nuslupaa mahdollisille uusille taloille ei siis näissä kohteissa myönnetä suoraan yleiskaavan perusteella, vaan rakentamisen mahdollisuudet ja toteutuksen ohjauksen laadulliset yksityiskohdat tutkitaan tarkemmin asema- kaavoituksen yhteydessä.

Kaavaa ei katsota tarpeelliseksi lausunnon perusteella muuttaa.

Luontoselvitystä on täydennetty luonnosvaiheessa edellytetyiltä osin. Viittaus viherverkkoselvitykseen puuttuu, sillä luontoselvitys on laadittu ennen liiton viherverkkoselvityksen valmistumista. Selvitystä ei enää kaavan hyväksymisvaiheeseen uudelleen päivitetä.

Viherverkkoselvitystä koskeva tekstiosuus kaavaselostuksesta tarkistetaan ja maininta kaava-alueen sijoittumisesta merkittävilta osin Satakunnan viherverkkoselvityksen ydinalueelle 18 lisätään selostukseen. Viherverkkoyhteyksiä ei kuitenkaan ole mahdollista ehdotuksessa jo esitettyä luontevammin esittää kaavakartalle, sillä viheralueina ilmeneviä viherverkon osia ei kaava-alueella juurikaan ole. Kaavalla käytännössä todetaan alueen nykyinen tilanne, mahdollistettu varsin vähäinen uudisrakentaminen ei käytännössä lainkaan vähennä viherverkoston määrää täydennysrakentamisen sijoituessa ennestään rakennetuille alueille ja niiden välittömään yhteyteen peltoalueiden reunaan. Kaavalla ei voida myöskään kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoista johtuen edellyttää lisättävien enempää viheralueita.

On hyvä huomata, että alueen ollessa maaseutumaista ja pientalovaltaista, kaikki rakennetut alueet ovat hyvin vehreitä, eikä erillisen viherverkon osoittamiselle yleiskaavatasolla ole siten tarvetta. Asemakaavoitettavilla alueilla voidaan asemakaavoituksen yhteydessä osoittaa myös tonttien ja katualueiden osalle istutettavat alueet ja merkittävien istutettava tai säilytettävä puusto.

A4. Satakunnan pelastuslaitos	
<p>Kaavamuutoksesta ei ole merkittävää vaikutusta pelastustoimelle.</p> <p>Pitäisikö varata alue teollisuus- ja varastotoimintaan, jolle saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (vrt. Koskinen/Tammiston puu).</p>	<p><u>Vastine:</u> Kaavaa valmistellessa ei mikään toimijataho ole esittänyt alueelle teollisuus- ja varastotoimintaan varattua aluetta, jolle saisi sijoittaa kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen. Kaavaa ei siis tältä osin enää muuteta.</p>
A5. Euran kunnan perusturvalautakunta	
<p>Perusturvalautakunnalla ei ole huomautettavaa Hinnerjoen osayleiskaavan muutosehdotukseen.</p>	<p><u>Vastine:</u> Merkitään tiedoksi</p>
A6. Euran kunnan tekninen lautakunta	
<p>Tekninen lautakunta antaa lausuntonaan osayleiskaavan ehdotuksesta sen, mitä käyttöpäällikkö ja yhdyskuntatekniikan päällikkö ovat asiaan todenneet: Vesihuoltolaitoksella ei ole aiempaan lausuntoonsa lisättävää. Yhdyskuntateknisillä palveluilla ei ole lisättävää aiempaan lausuntoonsa.</p>	<p><u>Vastine:</u> Merkitään tiedoksi</p>

B. Ehdotusvaiheessa jätetyt osallisten muistutukset

B1. Hinnerjoen kotiseutuyhdistys	
<p>Ei huomauttamista.</p>	<p><u>Vastine:</u> Merkitään tiedoksi.</p>
B2. Yksityishenkilö A	
<p>Tekemäni ehdotus rakennuspaikan lisäämisestä on hyväksytty, mutta rakennuspaikka merkitty kaavaehdotuksessa väärään kohtaan.</p>	<p><u>Vastine:</u> Rakennuspaikan sijainti muutetaan muistutuksen liitekartalla esitetyn mukaiseksi.</p>
B3. Yksityishenkilö B	
<p>Ehdotus Häijymäentien katkaisusta on kokonaan hylätävä, koska</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) liikenteen pääsy Tarvaisten tielle estyy. 2) vuoden 2018 liikenneselvityksen mukaan kyseisen kohdanautoliikennetiheys Häijymäentiellä on 100 autoa vuorokaudessa. 3) ehdotettu Löröntien muuttaminen yhdystieksi ei ole toteutuskelpoinen, koska <ul style="list-style-type: none"> o siinä nyt oleva kapea asfalttipinta on vedettyperustamattomalle muinaiselle oikopolkuväylälle, jonka ojitus on puutteellinen o sen jyrkkä nousukulma vaikeuttaa käyttöä ja liukaskelillä estää sen 	<p><u>Vastine:</u> Kaavakartalle on jäänyt virhe, joka korjataan hyväksyttävään kaavaan. Häijymäentietä ei ole tarkoitus katkaista.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ sen jatkeella oleva Hinnerjoen ylikulkusilta on aikoinaan talkoilla rakennettu kantokyyvyltään 3 tn:ksi luokiteltu kunnoltaan heikko puusilta ○ sen yhdistiekäyttö edellyttää leventämistä, jolle ei ole tilaa esim. alueen sähkömuuntajan ja asutuksen välissä ○ sen risteäminen Tarvaistentien kanssa on vino, mikä aiheuttaa muutenkin alueen heikon näkyyden takia lisäriskiä liikenteelle <p>4) nykyisen Häijynmäentien risteys on suhteellisen lyhyen aikaa sitten Väyläviraston toteuttama, jos ja kun se haluaa risteuksen oikaista, on se tehtävissä samalla kertaa, kun tulee kevyenliikenteen uusi risteys Tarvaistentielle.</p> <p>5) perustaltaan vuosisatojen kuluessa vahvistettu Häijynmäentien kulku on sama kuin vuoden 1799 kartan tie Yläne-Rauma ja jatkuu samana yhdistienä aina Lappiin asti, joten ei ole mitään perustetta katkaista se juuri tässä.</p>	
---	--

C. Luonnosvaiheessa jätetyt viranomaisten kommentit

<p>C1. Varsinais-Suomen ELY-keskus</p>	
<p><u>Kulttuuriympäristö:</u> Alueella on merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja. Osa kaavaluonnoksen alueesta on valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön aluetta ”Hinnerjoen kirkonkylä”. Suuri osa alueesta kuuluu myös maakuntakaavan kh-merkinnällä osoitettuun alueeseen ”Hinnerjoen kirkonkylä ja kulttuurimaisema”.</p> <p>Alueen aiempi rakennusinventointi on laadittu 1995, tiedot tulee tämän kaavoitustyön yhteydessä päivittää.</p> <p>Pääosin näyttää, että uudet rakennuspaikat voidaan sopeuttaa maisemaan, mutta tästä ei ole selkeää selvitystä. Maisemaselvitys olisi hyvä tehdä.</p> <p>Selostuksessa on esitetty ilmakuvasa uusien rakennuspaikkojen sijainti, mutta siitä on vaikea hahmottaa, miltä rakennukset tulevat todellisuudessa näyttämään maisemassa.</p>	<p><u>Vastine:</u> <i>Kaava-alueen kulttuuriympäristöarvot ja niiden merkittävyys on tunnistettu ja tiedostettu. Kaavan laatimisen yhteydessä on laadittu uusi rakennusinventointi, jota vielä täydennetään ja viimeistellään ehdotusvaiheeseen.</i></p> <p><i>Maisema- ja maisemahistoriatarkastelut sisältyvät kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitykseen, joka rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin mittavuuden vuoksi jäi vielä puuttumaan kaavan luonnosvaiheen aineistosta. Selvitysraportti liitetään kaava-aineistoon ehdotusvaiheessa.</i></p> <p><i>Kaavatyössä on kyse yleiskaavasta eli yleispiirteisen tason suunnitelmasta. Rakennuksia ei suunnitella tarkemmin eikä siten ole mahdollista osoittaa myöskään, miltä ne tulisivat näyttämään maisemassa.</i></p> <p><i>Kaavan merkintöjä ja määräyksiä tarkennetaan tarvittaessa selvitysten johtopäätösten ja suositusten perusteella.</i></p>

Teollisuus ja pilaantuneet maat:

Yleiskaavassa on osoitettu uusi teollisuusalue, joka on tarkoitettu asemakaavoittaa. Kaava-aineistossa ei ole arviointia siitä, onko teollisuusalueella vaikutuksia esimerkiksi lähellä olevaan asutukseen.

Kaava-alueella sijaitsee viisi maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI) merkittyä kohdetta, kaavaselostuksessa todetun neljän kohteen lisäksi myös toiminnassa oleva polttoaineen jakelupiste/ huoltoaseman. ELY-keskuksen tiedossa ei ole, että kohteissa olisi tehty maaperän tutkimus- tai puhdistustoimia. Mikäli toimivien tai selvitystarpeen kohteiden alueelle kohdistuu maankäytön muutoksia, on maaperän mahdollinen pilaantuneisuus selvitettävä ennen maanrakennustöihin ryhtymistä ja tarvittaessa maaperä puhdistettava. Maaperän mahdollinen pilaantuneisuus on hyvä huomioida kaavaselostuksessa.

Luonnonsuojelu:

Suunnittelualue on pääosin maaseutumaisesta peltomaisemaa ja pientaloasutusta. Luontoarvoja on lähinnä alueen perinnebiotoopeilla ja joen varrella. Tärkein vesistökohte, jonka lähetyvillä on tavattu myös ruokailevaa lepakkolajia, vesisiippaa, on asianmukaisesti merkitty luomerkinnällä kaavaan. Perinnebiotooppeja on selvityksessä havaittu useita, tosin monet hyvin pienialaisia ja/tai huonokuntoisia. Riikin alueella sijaitseva kohde on merkitty myös kaavakarttaan. Alueen keskelle on osoitettu M-merkintä, mikä poikkeaa selvityksen rajauksesta. Rajausta on hyvä korjata niin, että se vastaa selvityksen mukaista perinnebiotooppirajausta.

Liikenne:

Kaavan tieverkko perustuu olemassa oleviin väyliin. Kaavatyöhön liittyen on laadittu ansiokas ja havainnollinen liikenneselvitys. Useimpia selvityksen mukaisista toimenpiteistä ei pysty esittämään kaavakartalla, mutta joitakin kevyen liikenteen tilavarauksia olisi mahdollista esittää.

Kantatien 43 ja seututien 210 kt- ja st-merkintöjen lisäksi tieverkolla on käytetty yt/kk- ja yt-merkintöjä. Kaikki nämä tiet tulisi varustaa yt/kk-merkinnällä. ELY-keskuksen mielestä nämä tiet eivät täytä MRL 83§:n edellytyksiä säilyä asemakaavoissa maantienä.

Lähelle maantietä rakennettaessa tulee lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä varmistaa, etteivät liikennemelun sallitut enimmäisarvot ylity. Esimerkiksi kantatien läheisyyteen on osoitettu uusi pientalon rakennuspaikka.

Alueelle sijoittuvien toimintojen luonne tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä. Alueelle ei sijoiteta kulttuuriympäristöarvoja tai asumisen turvallisuutta heikentäviä toimintoja.

Lausunnossa viidenneksi kohteeksi mainittu "toiminnassa oleva polttoaineen jakelupiste" lienee SEOn jakeluasema K-market Kulmatorin vieressä. Se lukeutuu kuitenkin jo neljän selostuksessa mukana olleen kohteen joukkoon. MATTI-tiedot tarkistetaan vielä kaavan ehdotusvaiheeseen.

Kaavan vaikutusarviointia tarkennetaan ja täydennetään mainituilta osin.

Riikin M- alue muutetaan MA-alueeksi ja alueen rajausta tarkistetaan lausunnossa esitetysti.

Kevyen liikenteen huomioimisen keinoja tarkastellaan vielä kaavaehdotuksen laatimisen yhteydessä.

Tieverkon merkinnät tarkistetaan lausunnossa esitetyn mukaisesti.

Maantiestatus tarkistetaan asemakaavoitettavien alueiden osalta, kun asemakaavoja laaditaan.

Kaavan yleismääräyksiin lisätään meluasian huomioon ottava määräys.

C2. Satakunnan museo

Satakunnan museo pitää kaavaluonnosta vielä hyvin alustavana. Rakennusinventointia tai maisemaselvitystä ei ole liitetty kaava-aineistoon. Maiseman arvoalueita tai maankäyttöisiä suosituksia ei ole esitetty.

Johtuen selvitysten puuttumisesta ei myöskään suojeltavia kohteita ole osoitettu kaavassa. Kohdemerkinnät puuttuvat esim. RKY-kuvauksessa mainituilta yksittäiskohteilta. Ainoat kohdesuojelumerkinnät koskevat maakunnallisesti merkittävää Hinnerjoen seurojentaloa sekä kirkkolain nojalla suojeltua Hinnerjoen kirkkoa. Kirkkoa koskevaan suojelumerkintään tulee ehdotusvaiheessa liittää määräys: ”Kohdetta koskevista toimenpiteistä tulee pyytää Museoviraston lausunto”.

Seurantaloon osoittamiseen omalla kohdemerkinnällään ei ole perusteita. Museo ei myöskään pidä käytettyä määräystä soveliaana, vaan ehdottaa käytettäväksi Euran keskustan osayleiskaavassakin käytettyä suojelumääräystä: ”Suojeltava rakennus tai rakennusryhmä. Rakennuksia ei saa purkaa (Mrl:n 41§ mom. 2). Kohdetta tai sen kulttuurihistoriallisia arvoja omaavaa ympäristöä koskevien toimenpiteiden ja suunnittelun on oltava kokonaisuuden säilymistä turvaavia. Rakennuksissa tai rakennelmissa suoritettavien muutos- ja korjaustöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen tai rakennelman rakennustaiteen, kulttuurihistorian, taajamakuva ja/tai maisemakuva kannalta merkittävä luonne säilyy. Kohteita koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä Satakunnan museon lausunto.”

Edellä mainittujen suojelumerkintöjen lisäksi Hinnerjoen osayleiskaavan luonnoskartalle on merkitty RKY-alueen rajausta sekä neljä merkittävää rakennetun ympäristön kokonaisuutta. Se, mihin näiden kokonaisuuksien rajaukset perustuvat, ei käy ilmi sen paremmin kaavaselostuksesta kuin muustakaan aineistosta. Alueiden kuvauksia ei kaavaselostuksesta löydy. Merkintään liittyvät määräykset sopisivat kaavan yleismääräyksiksi, mutta eivät korvaa kohdesuojelua. Merkinnän soveltaminen on hankalaa. Arvokkaassa ympäristössä tapahtuvien toimenpiteiden tulee perustua tietoon alueen sekä

Vastine:

Kaava-alueen kulttuuriympäristöarvot ja niiden merkittävyys on tunnistettu ja tiedostettu. Kaavan laatimisen yhteydessä on laadittu uusi rakennusinventointi, jota vielä täydennetään ja viimeistellään ehdotusvaiheeseen.

Maisema- ja maisemahistoriatarkastelut sisältyvät kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitykseen, joka rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin mittavuuden vuoksi jäi vielä puuttumaan kaavan luonnosvaiheen aineistosta. Selvitysraportti liitetään kaava-aineistoon ehdotusvaiheessa.

Yleiskaavan ehdotuksessa esitetään suojeltaviksi kaikki ennestään suojellut kohteet sekä kaavan ehdotusvaiheeseen valmistuneessa kulttuuriympäristön inventointiraportissa arvoluokkiin A ja B eli suojeltaviksi arvoitetut rakennukset ja rakennusryhmät. Kirkon merkintään lisätään lausunnossa esitetty määräyslause.

Seurantalolle osoitetun merkinnän perusteena on ollut se, että kohde on maakunta-kaavassa osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristökohteeksi. Kulttuuriympäristön inventoinnin kuitenkin tarkennettua muutoinkin alueen tietoja ja arvoluokituksia, muutetaan merkintä kaavaehdotukseen museon esityksen mukaisesti suojeltavan rakennuksen merkinnäksi. Myös suojelumerkinnän määräysteksti muutetaan kuulumaan lausunnossa esitetyn mukaisesti, joskin ”Satakunnan museon lausunto” korvaten käytännössä samaa tarkoittavalla ilmaisulla ”museoviranomaisen lausunto”.

Kaavan merkintöjä on tarkennettu ehdotusvaiheeseen selvitysten johtopäätösten ja suositusten perusteella. Kokonaisuuksien rajaukset perustuivat alustaviin inventointitietoihin, mutta niistä on ehdotusvaiheeseen luovuttu tarpeettomina ja suojelu esitetty kohde- ja rakennusryhmäkohtaisina merkintöinä.

yksittäisten kohteiden arvoista. Kiinteistöjen omistajilla pitää olla oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella tieto siitä, onko hänen kiinteistönsä suojeltu vai ei. Nyt tietoa ei ole käytettävissä.

Rakennusinventointi tulee toteuttaa kohdetasolla ja kohteet arvottaa Satakunnassa sovelletun käytännön mukaisesti. Osayleiskaavan suojelumerkinnot ja määräykset tulee laatia Euran keskustan osayleiskaavaa ohjeena pitäen ja viranomaisten kanssa neuvotellen. Suojeltavat kohteet tulee merkitä osayleiskaavaan. Tämän ohella voidaan merkitä arvokkaita aluekokonaisuuksia ja ohjeistaa näiden ominaispiirteiden säilyttämiseen.

Myös maisemaselvitystä tulee tarkentaa ja osoittaa maankäytön suosituksia maisemasuunnittelun näkökulmasta.

Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueella toteutettiin arkeologinen inventointi (Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto 2019). Hinnerjoen kirkonkylää ympäröiviltä pelloilta on tehty runsaasti esihistoriallisia esine löytöjä, mutta löytöpaikat ovat osoittautuneet ns. irtolöytöpaikoiksi, eikä niiden ympäristöstä ole voitu todeta muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Suunnittelualueen ainoa muinaisjäännos on Hinnerjoen keskiaikaisen kylän paikka, historiallinen kylätontti. Kohde on kuvattu hyvin kaavaselostuksessa ja merkitty kaavakartalle. Inventoinnin perusteella kylätontin alue on kuitenkin muuttunut ja muinaisjäännos-alue ulottuu nyt myös Löröntien lounaispuolella olevalle rakentamattomalle alueelle. Rajaus tulee muuttaa kaavakartalle. Museo on lausunnossaan ehdottanut myös määräystekstin muutettavaksi kuulumaan: ”*Muinaismuistolailla (29571963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännos. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydetävä alueellisen vastuumuseon (Satakunnan museo) lausunto.*”

Rakennusinventoinnin toteuttaminen kohdetasolla edellyttäisi asemakaavataso- tarkkuuteen vietävää selvitystä. Tämä olisi ehdottomasti suositeltavaa ja kohteen kulttuuriympäristöarvojen yksityiskohtaisemman tutkimisen ja dokumentoinnin vuoksi tarpeellista, mutta yleiskaavatyön yhteydessä kaavatasolle ominaista tarkempaan inventointiin ei ole ollut resursseja, vaan inventointi joudutaan jättämään yleiskaavalle ominaiseen yleispiirteisempään tarkkuustasoon. Arvokkaiksi inventoinnissa todetuista kohteista annetaan kuitenkin kohdekohtaiset kuvaukset ja arvoluokituksen perustelut. Arvoluokitus on tehty Satakunnassa sovelletun käytännön mukaisena. Kaikki kohteet (myös muut kuin erikseen mainitut arvoluokkien A ja B kohteet) on dokumentoitu valokuvin. Kohdekohtaisia inventointitietoja on kuitenkin hyvä tarkentaa mahdollisten asemakaavojen laadinnan yhteydessä.

Inventointiraportin suosituksia ja johtopäätöksiä on tarkennettu kaavan ehdotusvaiheeseen myös maisemasuunnittelun näkökulmasta.

Sm-aluearjaus ja määräysteksti tarkistetaan.

C3. Satakuntaliitto

Osayleiskaavaluonnos on pääpiirteissään Satakunnan maakuntakaavan ja vaihemaakuntakaavan 2 tavoitteiden mukainen. Aineistosta kuitenkin puuttuu vielä viimeistelty kulttuuriympäristöselvitys, jonka merkitys on suunnittelussa keskeinen.

Kaavakartalle ei ole merkitty suojeltavia rakennuksia kohteina, vaan ainoastaan aluerajauksena. Kunnanhallituksen esityslistan mukaan kohdekohtaiset merkinnät esitetään kaavaehdotuksessa. Osayleiskaavassa ei ole merkitty myöskään Kreulanrannan asemakaavan muutoksessa suojeltuja rakennuksia, jotka on syytä huomioida myös yleiskaavassa. Museoalue on osoitettu lähipalvelujen alueena (PL). Satakuntaliitto esittää, että merkintään lisätään vähintään /s, ”alue, jolla ympäristö säilytetään”.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu arvokkaat kulttuuriympäristöt rajauksella, joka kattaa lähinnä rakennukset. Satakuntaliitto huomauttaa, että myös rakennettujen alueiden väliset pellot ovat maisemallisesti merkittäviä ja ne on syytä ottaa mukaan arvoalueiden rajaukseen.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu ainoastaan yksi pieni peltolohko maisemallisesti merkittävän peltoalueen merkinnällä MA. Satakuntaliitto esittää, että vähintään RKY-rajauksen sisällä olevat pellot osoitetaan MA-merkinnällä. Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen valmistuttua arvokkaita peltoalueita voidaan osoittaa muuallekin. Myös RKY-rajauksen sisällä oleviin pientaloalueisiin ja maatilojen talouskeskusten alueisiin olisi hyvä lisätä /s-merkintä.

Vastine:

Kaavan laatimisen yhteydessä on laadittu rakennusinventointi, jota vielä täydennettiin ja viimeisteltiin ehdotusvaiheeseen.

Inventointi ja siihen liittyvä, kaavan ehdotusvaiheeseen valmistunut arvoluokitus on tehty Satakunnassa sovelletun käytännön mukaisena. Kaikki kohteet (myös muut kuin erikseen mainitut arvoluokkien A ja B kohteet) on dokumentoitu valokuvin. Kaavan merkintöjä on tarkennettu ehdotusvaiheeseen selvitysten johtopäätösten ja suositusten perusteella. Kokonaisuuksien rajaukset perustuivat alustaviin inventointitietoihin, mutta niistä on ehdotusvaiheeseen luovuttu tarpeettomina ja suojelu esitetty kohde- ja rakennusryhmäkohtaisina merkintöinä. Merkintöjä on myös muutoin tarkennettu ja mm. /s -suojelumerkintä lisätty ehdotukseen liiton esityksen mukaisesti.

Alueen pellot ovat tosiaan maisemallisesti merkittäviä, ja ne on pyritty kaavaratkaisussa ottamaan huomioon ja säilyttämään. Maisema- ja maisemahistoriatarkastelut sisältävät kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitykseen, joka rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin mittavuuden vuoksi jäi vielä puuttumaan kaavan luonnosvaiheen aineistosta. Selvitysraportti liitetään kaava-aineistoon ehdotusvaiheessa.

Kaavan merkintöjä ja määräyksiä tarkennetaan tarpeen mukaan selvitysten johtopäätösten ja suositusten perusteella sekä tarkistaen lausunnon mukaisesti.

RKY-rajauksen sisällä olevat pellot osoitetaan MA-merkinnällä ja pientaloalueet sekä maatilat /s-merkinnällä.

Kaavaselostuksen mukaan rakennuspaikkojen sijoittaminen perustuu selvitysten, maanomistajien kuulemisen, kunnan tavoitteiden ja asiantuntijatyönä tehtyjen tarkastelujen kokonaistarkasteluun. Alueelle ei ole osoitettu kokonaan uusia asuinalueita, vaan uudet rakennuspaikat on osoitettu täydentämään vanhaa rakennetta. Satakuntaliitto pitää lähtökohtia hyvänä, mutta huomauttaa, että joitakin uusia rakennuspaikkoja on osoitettu arvokkaan kulttuuriympäristön kannalta kriittisiin paikkoihin. Häijynmäentien varrelle sijoittuva mäkitupa-asutus on maiseman kannalta erityisen herkkä alue ja uudisrakentamista alueelle tulisi välttää.

Osayleiskaavaluonnoksessa on vain yksi seudullisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen kohde. Satakuntaliitto esittää sitä koskevan määräyksen tekstiin muutoksia. Satakuntaliitto ottaa tarkemmin kantaa täydennysrakentamiseen ja suojelumerkintöjen riittävyteen, kun kulttuuriympäristöselvitys on valmistunut.

Laadittu luontoselvitys on varsin yleispiirteinen. Alueelta ei ole tehty linnusto-, lepakko-, viitasammakko- tai liitoravaselvitystä. Myös viherverkkoa koskeva tarkastelu puuttuu. Luontoselvityksessä merkityistä arvoalueista ainoastaan kaksi on osoitettu osayleiskaavaluonnoksessa. Selvitystä tulee täydentää esitettyjen lajien osalta. Lisäksi alueen viher- ja virkistysverkosta tulee tehdä oma tarkastelu, jossa on otettu huomioon täydennetyt luontoselvityksen tulokset Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 taajamatoimintojen aluetta A koskevan suunnittelumääräyksen mukaisesti.

Osayleiskaavakartalla ei ole esitetty maakuntakaavassa osoitettua melontareittiä.

Lisäksi kaava-alueen itäreunalla on maakuntakaavassa osoitettu arvokas kallioalue (ge2), joka on syytä merkitä osayleiskaavaan.

Satakuntaliitto ehdottaa työneuvottelun järjestämistä kulttuuriympäristöselvityksen valmistuttua ennen ehdotusvaiheen nähtäville asettamista.

Häijynmäentien ja Tarvaistentien välisen rakentamattoman alueen on osin umpeen kasvaneena ja kirkonkylän ydinalueen ulkopuolisena alueena katsottu soveltuvan täydennysrakentamiseen. Uudisrakentaminen on kuitenkin sovittava mäkitupa-asutuksen mittakaavaan ja rakennustapaan sekä muihin alueen kulttuuriympäristöarvoihin.

Kaavan suojelumerkintöjä on muutettu ehdotusvaiheeseen valmistuneessa rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnissa esitettyjen johtopäätösten ja suositusten mukaisesti.

Luontoselvitystä täydennetään.

Melontareitti lisätään. On kuitenkin todettava, että melontareittinä toimiva jokiuoma on kuivana aikana hyvin kapea ja sen käytettävyys siten heikko.

Kallioalueen merkintä lisätään. (Se osuu vain hyvin pieneltä osin kaava-alueelle, mutta saadaan kuitenkin näkymään kaavakartan reunassa.)

Työneuvottelu järjestetään pyydetysti tai viimeistään kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä.

C4. Vakka-Suomen Voima Oy	
Hinnerjoen kaava-alueella on tehty sähköverkon kaapelointia ja asennettu puistomuuntamoita vuosien 2018-2020 aikana. Näiden osalta kaavaluonnoksessa ei ollut mainintaa tai energiahuollolle määritettyjä varauksia. Alueella ei ole merkittäviä uusia kaapelointisuunnitelmia.	<u>Vastine:</u> <i>Merkintään tiedoksi. Mainittuja asioita ei merkitä yleiskaavaan, mutta ne huomioidaan mahdollisen myöhemmän asemakaavoituksen yhteydessä.</i>
C5. DNA Oyj	
DNA:lla ei ole huomauttamista osayleiskaavan luonnosvaiheen sisältöön. Yleisen tien ja katuverkon varsilla on DNA:n omistamia telekaapeleita, joiden sijainti tulisi huomioida osayleiskaavan luonnosvaiheessa. Kaapelit ja suoja-putket on asennettu pääosin katu- ja tiealueille. Jos kaapelien sijaintia ei voida säilyttää, tulee niille osoittaa uusi korvaava sijainti. Tarvittaessa toimitamme reittitiedot kaapeleista.	<u>Vastine:</u> <i>Merkittään tiedoksi. Ei vaikutusta kaavaan.</i>
C6. Perusturvalautakunta	
Lautakunnalla ei ole huomautettavaa osayleiskaavaluonnoksesta.	<u>Vastine:</u> <i>Merkittään tiedoksi. Ei vaikutusta kaavaan.</i>
C7. Tekninen lautakunta	
<p>Tekninen lautakunta antoi lausuntonaan, mitä vesihuoltolaitoksen käyttöpäällikkö ja yhdyskuntatekniikan päällikkö ovat todenneet:</p> <p><u>Vesihuoltolaitos:</u> Kaava-alue ei kokonaisuudessaan kuulu vesihuollon toiminta-alueisiin. Hinnerjoen itäpuolella ei ole kaava-alueella kunnallista viemärointiä. Nykyisten vesi- ja jätevesiverkostojen kapasiteetit mahdollistavat laajentumiset tarvittaessa. Olemassa olevat vesihuollon verkostot on huomioitava kaavassa, niin kuin kaavaselostuksessa on tehtykin. Vesihuoltolaitoksella ei ole muuta huomautettavaa.</p> <p><u>Yhdyskuntatekniset palvelut:</u> Osayleiskaavan alueelle on esitetty liikenneselvityksessä monia liikenneturvallisuutta lisääviä ja parantavia toimenpiteitä katuverkolle ja myös ELY:n teihin liittyen. Näitä toimenpiteitä on mahdollista toteuttaa kaavoituksen edetessä ja kunnan määrärahojen puitteissa sekä ELY-keskuksen luvalla. Yhdyskuntateknisillä palveluilla ei ole muuta huomautettavaa.</p>	<u>Vastine:</u> <i>Merkittään tiedoksi. Ei vaikutusta kaavaan.</i>

D. Luonnosvaiheessa jätetyt osallisten mielipiteet

D1. Yksityishenkilöt 1, 2 ja 3	
Maatalouskäytössä oleva tila tulisi osoittaa kaavassa maatilaksi, nyt osoitettu pientaloalueeksi. Samoin kahdelle muulle tilalle on osoitettu pientaloaluetta alueille, jotka ovat viljeltyä peltoa.	<u>Vastine:</u> Asiasta on keskusteltu yleisötilaisuudessa ja pyydyt korjaukset tehty kaavakarttaan.
D2. Yksityishenkilö 4	
Ei rakennuspaikkaa omistamalleni kiinteistölle.	<u>Vastine:</u> Poistetaan rakennuspaikka kiinteistön omistajan esityksen mukaisesti.
D3. Yksityishenkilö 5	
Kartan rky-merkintä on epäselvä kiinteistön Häijymäentie 15 kohdalla. Häijymäentien liittymä Tarvaistentielle pitää säilyttää – kartalla ei ole piirretty tietä Tarvaisten saakka. Viemäröintiä odotetaan alueelle.	<u>Vastine:</u> Kulttuuriympäristömerkintöjä tarkennetaan vielä lopulliseen kaavaan, mikäli inventoinnin tarkentuessa tarvetta ilmenee. Häijymäentie jatketaan Tarvaistentielle saakka. Viemäröintitoive merkitään tiedoksi.
D4. Yksityishenkilö 6	
Yleiskaavaluonnoksessa osalle tilasta on osoitettu kh-merkintä. Ymmärrämme päärakennuksen ja pihapiirin aittarakennuksen, mutta emme huonokuntoisen navetarakennuksen kuulumista ”merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön”. Toivomme, että kh-alueen rajaus arvioidaan uudelleen.	<u>Vastine:</u> Kulttuuriympäristömerkintöjä tarkennetaan vielä lopulliseen kaavaan, mikäli inventoinnin tarkentuessa tarvetta ilmenee. Toinen rakennuspaikka lisätään.
Kaavaluonnoksessa on merkitty rakennuspaikka tilan päärakennuksen kohdalle. Esitetty kartalla toive myös toisesta rakennuspaikasta.	
D5. Elorannan yksityistiekunta	
Elorannan yksityistiekunta hallinnoin osayleiskaava-alueella useita teitä. Ehdotetun alueen rajojen sisäpuolelle ovat jäämässä tiekunnan teistä Löröntie, Ilomäentie sekä huomattava osa Häijymäentiestä. Ehdotamme, että kunta ottaa hoitoonsa osayleiskaava-alueen rajojen sisäpuolelle jäävät yksityistieosuudet.	<u>Vastine:</u> Kaavaratkaisu ei ota kantaa teiden hallinnointiin, vaan kunta tekee päätökset yksityisteistä erikseen. Teiden katkaisua ei toteuteta liikenneselvityksessä esitetysti. Häijymäentie jatketaan kaavakartalla Tarvaistentielle asti.
Tiekunta ei kannata Häijymäentien katkaisua.	